

החוג לחשבונאות / Dept. of Accounting

תואר ראשון
החוג לחשבונאות

01/02-1106-1211 – יסודות המשפט העסקי

Introduction to Business Law

דרישות קדם: אין

סמסטר א' – תשפ"א

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	מרצה	דואר אלקטרוני
01	ג'	15:00-18:00	כמפורט בלוח בחינות	ד"ר שירלי לוי	levys@tauex.tau.ac.il

שעת קבלה – בתיאום מראש.

עוזר הוראה: מר יחיאל וונא, דוא"ל: yechielvana@gmail.com

היקף הלימודים

היקף הש"ס לקורס: 3 ש"ס = 6 ECTS.

1 = 2 ECTS ש"ס – European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

הקורס מפגיש אתכם לראשונה בצורה סדורה עם עולם המשפט ומערכת בתי המשפט. מטרתו המרכזית של הקורס היא הקניית ידע בסיסי בתחומי יסוד של עולם המשפט - משפט חוקתי, משפט פלילי, דיני נזיקין, דיני חוזים, דיני קניין, דיני תחרות ודיני תאגידים. במהלך הקורס נדון בהסדרים החקיקתיים ובהלכות המרכזיות בכל תחום (כלומר סעיפי חוק רלוונטיים ופסקי דין עקרוניים). נדון גם בעקרונות יסוד של השיטה המשפטית ובדוקטרינות משפטיות שונות. בשיעורים יינתן דגש על ניתוח כלכלי של המשפט ועל סוגיות הקרובות לליבם של רואי החשבון.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכלו הסטודנטים:

1. להכיר ולהבין את תחומי המשפט השונים, ובכלל זה את המקורות עליהם הם נשענים, את השפה המשפטית והמונחים המשמשים בכל תחום, וכן את ההלכות העדכניות המרכזיות.
2. לפתח חשיבה ביקורתית ולהשתמש במיומנויות ובכלים התיאורטיים שנלמדו בקורס גם בקורסים אחרים בתחומים אחרים, ובחיים המקצועיים.

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
90%	בחינה מסכמת (בחינת כיתה בספרים סגורים, או בחינת בית בספרים פתוחים)	כמפורט בלוח הבחינות	קובץ בחינות ופתרונות לדוגמא משנים קודמות יפורסם באתר הקורס לקראת סוף הסמסטר.
10%	עבודה בכתב	יפורסם בהמשך	העבודה הינה חובה. נוסח העבודה וכן הנחיות לגבי אופן הגשת העבודה יימסרו במהלך הסמסטר.

- * ציון מיטיב של עד 3 נק' יינתן עבור השתתפות איכותית ועקבית בדיונים בכיתה.
- * עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (נוהלי האוניברסיטה).
- * מועד הבחינה המדויק ושעת הבחינה יפורסמו באתר הפקולטה-לוח בחינות.
- * תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).

פירוט המטלות בקורס

1. קריאת החומר הביבליוגרפי לפני כל שיעור (חומר הקריאה נמצא באתר הקורס), ונוכחות (רצוי פעילה) בשיעורים.
2. לפני כל שיעור, ובאופן שוטף, יש להתעדכן באתר הקורס.
3. בחינה מסכמת – 90% מהציון הסופי.
4. עבודה בכתב – 10% מהציון הסופי.
5. תנאי למעבר הקורס הינו ציון עובר (60) בבחינה.

כל אי עמידה במטלות הקורס מחייבת הודעה מראש (בדוא"ל) למרצה

מדיניות שמירה על טווח ציונים

הציון ייקבע בהתאם למדיניות שמירה על טווח ציונים כפי שמפורט באתר החוג לחשבונאות.

<https://coller.tau.ac.il/BA-students/programs/2020-21/accounting/rules/grades>

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

- אתר הקורס הינו המקום המרכזי בו יימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני ואחרי השיעור, וכן בתום הסמסטר לקראת הבחינה.
- חומר הקריאה ומצגות השיעורים יפורסמו באתר הקורס.

תכנית הקורס *

- לתשומת לבכם - בכיתה יידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים בשקפים ו/או בסילבוס. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.
- בסוף הסמסטר יש להתעדכן באתר הקורס, אשר בו יפורסמו חומרי הקריאה המעודכנים והמחייבים לצורך הבחינה (לפי קצב ההתקדמות בכיתה).

שיעור	נושאים	קריאת חובה	הערות
1-2	<p>משפט חוקתי:</p> <p>א. מבוא – מערכת המשפט</p> <p>ב. זכויות חוקתיות</p> <p>ג. חוקי היסוד ופסקת ההגבלה</p> <p>ד. הביקורת השיפוטית של בג"ץ על הכנסת</p>	<p>חוק יסוד: חופש העיסוק.</p> <p>חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.</p> <p>בג"ץ 73/53 חברת קול העם נ' שר הפנים, פ"ד ז (2), 871.</p> <p>בג"ץ 606/93 קידום נ' רשות השידור, פ"ד מח (2) 1, עמ' 8 (עובדות), 10-12 (הביטוי המסחרי), 15-16 (פגיעה ברגשות הציבור), 24-29 (פגיעה בטעם הטוב).</p> <p>בג"ץ 5936/97 ד"ר אורן לם נ' מר בן ציון דל מנכ"ל משרד החינוך, פ"ד נג(4) 673, עמ' 677-679 (עובדות), 683-687 (פסקת ההגבלה).</p> <p>בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר, פ"ד נא(4), 367.</p>	<p>אין צורך בקריאה מוקדמת</p>
3	<p>דיני נזיקין:</p> <p>א. מבוא – עוולות מסגרת ועוולות פרטיקולריות</p> <p>ב. עוולת הרשלנות - חובת זהירות והתרשלות</p> <p>ג. רשלנות – נזק כלכלי</p>	<p>פקודת הנזיקין [נוסח חדש]- ס' 35, 36.</p> <p>חוק איסור לשון הרע, תשכ"א-1965.</p> <p>חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.</p> <p>חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999.</p> <p>ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, עמ' 122 (עובדות), 134-122 (חובת זהירות).</p> <p>פס"ד בנק ארץ ישראל-בריטניה.</p> <p>פרשת Enron ופירמת רו"ח ארתור אנדרסון.</p>	
4	<p>דיני נזיקין:</p> <p>ה. מטרדים, התיאורמה של קוז, ועלויות עסקה.</p> <p>ו. אחריות למוצרים פגומים</p>	<p>סעיף 44 לפקודת הנזיקין.</p> <p>חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980.</p> <p>ע"א 44/76 אתא חברה לטקסטיל בע"מ נ' שוורץ, פ"ד ל(3) 785, עמ' 788-793 (עובדות והליכים קודמים), 793-798 (עוולת המטרד), 799-817 (שיקולים במתן הסעד ומאזן הנוחות).</p> <p>ע"א 166/88 פניציה בע"מ נ' עמר, פ"ד מה(2) 457, עמ' 459-462 (עובדות והליכים קודמים), 462-463 (זהות היצרן), 464-466 (הגנות).</p>	
5	<p>דיני עונשין:</p> <p>א. מבוא, עקרונות המשפט הפלילי</p> <p>ב. המעשה הפלילי (Actus Reus)</p> <p>ג. המחשבה הפלילית (Mens Rea)</p> <p>ד. סיבתיות ועקרון הבו-זמניות (הסימולטניות)</p> <p>ה. "עצימת עיניים"</p>	<p>חוק העונשין – ס' 18.</p> <p>חוק העונשין – ס' 19, 20, 90א.</p> <p>סעיפים לדוגמא מתוך חוק העונשין ינותחו בכיתה.</p> <p>ע"פ 228/87 כרמי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 332.</p> <p>ע"פ 334/74 ג'מאמעה נ' מ"י, פ"ד כט(2) 29.</p> <p>ת"פ (ת"א) 49/97 מדינת ישראל נ' אביהו הורוביץ (מחוזי, 2006); ע"פ 2103/07 אביהו הורוביץ נ' מדינת ישראל (עליון, 2008).</p>	

	<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 23-24.</p> <p>2. חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970.</p> <p>3. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.</p> <p>4. ע"א 294/91 חברה קדישא גחש"א נ' קסטנבאום, פ"ד מו(2) 464, 476-478, 516-517ג-524, 529-538.</p>	<p>חוזים:</p> <p>א. מבוא</p> <p>ב. חופש החוזים כזכות יסוד ומגבלותיו</p>	6
	<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 12.</p> <p>2. ד"נ 7/81 פנידר נ' קסטרו, פ"ד לו(4) 673.</p> <p>3. ע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ., פ"ד נו(3) 289.</p> <p>4. ע"א 579/83 זונשטיין נ' גבסו, פ"ד מב(2) 278, 283-ה-293א.</p> <p>5. ע"א 144/87 מדינת ישראל נ' אינג' פבר חברה לבנין ואח', פ"ד מד(3) 769</p>	<p>ג. מו"מ לקראת כריתתו של חוזה</p>	
	<p>1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ס' 11-1, 60.</p> <p>2. ע"א 158/77 רבינאי נ' חברת מן שקד בע"מ (בפירוק), פ"ד לג(2) 281, 283-ה-290א.</p> <p>3. ע"א 290/80 ש.ג.מ. חינונים בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 633, 635-637, 638-ה-639.</p> <p>4. ע"א 5332/03 רמות ארזים חברה להשקעות ובנין נ' שירן, פ"ד נט(1) 931, 933-934, 940-942.</p>	<p>חוזים:</p> <p>ד. כריתת חוזה: ההצעה</p> <p>ה. כריתת חוזה: הקיבול</p>	7
	<p>1. חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 – ס' 1, 3, 5, 9-13, 78-81, 92-96.</p> <p>2. חוק המיטלטלין, תשל"א-1971 – ס' 12.</p> <p>3. חוק המכר, תשכ"ח-1968 – ס' 34.</p> <p>4. דני"א 2568/97 כנען נ' ממשלת ארצות הברית, פ"ד נו(2) 632.</p>	<p>דיני קניין:</p> <p>א. מבוא לדיני קניין</p> <p>ב. רשימת הזכויות הקנייניות</p> <p>ג. תקנת השוק במיטלטלין ובמקרקעין</p>	8
<p>יחולקו תקנון לדוגמא וכן טפסי רישום של חברה</p>	<p>1. חוק השליחות, תשכ"ה-1965 – ס' 1, 2, 14, 17.</p> <p>2. חוק החברות, תשנ"ט-1999 – ס' 1-6, 8-11 (ייסוד החברה), 15-19, 25-29, 32 (תקנון החברה), 33-34 (הון רשום), 35 (הגבלת אחריות), 46-47 (אורגנים), 171-175 (דוחות כספיים), 176-182 (בעל מניה ותעודת מניה), 285-287 (חופש הגיוון ושינוי הון מניות רשום), 293 (עבירות מניות), 306 (חלוקת דיבידנד), 314 (מיזוג).</p> <p>3. פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975 – ס' 1-6, 14, 18, 20-27, 29-45, 50-51, 56-58, 61, 63, 66-67.</p> <p>4. פקודת האגודות השיתופיות.</p> <p>5. חוק העמותות, תש"ם-1980.</p> <p>6. פקודת החברות, סעיף 319 (פירוק מרצון).</p> <p>7. ע"א 127/63 אחוזת רחמים נגד קריסטל, פ"ד יז(3) 1929.</p> <p>8. Lee v Lee's Air Farming Ltd.</p> <p>9. ע"א 524/88 פרי העמק נ' שדה יעקב, פ"ד מה(4) 529, 535-552.</p>	<p>דיני תאגידים:</p> <p>א. מבוא לדיני החברות בישראל (מושגי יסוד): התאגיד כישות כלכלית, סוגי תאגידים ומשמעות ההתאגדות</p> <p>ב. מאפייניה המרכזיים של החברה: האישיות המשפטית הנפרדת של החברה ועיקרון האחריות המוגבלת</p>	9

	<p>1. חוק החברות, תשנ"ט-1999 – ס' 46-47, 146-170, 252-257.</p> <p>2. פקודת הניקין [נוסח חדש]- ס' 35-36.</p> <p>3. חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 – ס' 46ב - 46ג.</p> <p>4. חוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד – 1994, ס' 77.</p> <p>5. ע"א 667/76 גליקמן בע"מ נ' ברקאי חברה להשקעות בע"מ, פ"ד לב(2) 281</p>	<p>דיני תאגידים:</p> <p>ג. אחריות אישית והרמת מסך</p> <p>ד. תכלית החברה</p> <p>ה. זכויות בעלי מניות: זכויות כלליות, הסעד במקרה קיפוח.</p>	10
	<p>1. חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 – ס' 1-3, 15-23, 31-35, 46.</p> <p>2. ת"א (ת"א) 2969/00 יו"ר הרשות לניירות ערך נ' מונדרגון אגודה שיתופית בע"מ (פ"ד מיום 30.7.02, טרם פורסם).</p> <p>3. ע' ידליון, "חידת מחיר המקסימום ופתרונה (הזמני)" עיוני משפט יט 91, 103-114, 122-130</p>	<p>דיני תאגידים וניירות ערך:</p> <p>א. מבוא לדיני ניירות ערך: השוק הראשוני והשוק המשני רגולציה של ניירות ערך</p> <p>ב. ההצעה לציבור של ניירות ערך:</p> <p>הכלל והחריגים</p> <p>התשקיף, תוכנו וחובת הגילוי</p> <p>אחריות אזרחית לתשקיף</p>	11
	<p>1. חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988.</p> <p>2. ע"פ 5823/14 שופרסל נגד מ"י (מיום 10.8.15, טרם פורסם).</p> <p>3. דנ"א 4465/98 טבעול (1983) בע"מ נ' שף הים (1994) בע"מ, תקדין-עליון, 2001(3) 321.</p>	<p>דיני תחרות:</p> <p>א. מבוא והגדרת השוק</p> <p>ב. הסדרים כובלים</p>	12
		<p>שיעור מסכם ופתרון בחינה לדוגמא</p>	13

*התכנית הינה בסיס וייתכנו שינויים.

קריאת רשות

ספרות עזר:

1. א' רובינשטיין וב' מדינה, המשפט החוקתי של מדינת ישראל (שוקן, מהדורה 6, תשס"ה).
2. אריאל פורת, נדיקין כרך א', הוצאת נבו (2013).
3. י' לוי, א' לדרמן, עיקרים באחריות פלילית (תשמ"א).
4. גבריאלה שלו, דיני חוזים כרכים א'-ג', האוניברסיטה הפתוחה (2000-2008).
5. הדרה בר-מור, דיני תאגידים כרכים א'-ד', האוניברסיטה הפתוחה (2007-2009).
6. יוסף גרוס, חוק החברות החדש, הוצאת תאגידים, מהדורה רביעית (2007).
7. מוטי ימין ואמיר וסרמן, תאגידים וניירות ערך, הוצאת הלכות (2006).